

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.121/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (felperesi képviselő címe) (eljáró kamarai jogtanácsos: felperes képviselője)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperes képviselője kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	sérelemdíjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (15. és 19. sorszáмок alatt)
A csatlakozó fellebbezést benyújtó fél:	felperes (1.Kf. 700.121/2022/3. szám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 17. sorszáмок alatt kiegészített és 18. sorszáмок alatt kijavított 16.K.705.183/2021/13. számú ítélete

Ítélet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített és kijavított ítéletét akként változtatja meg, hogy az alperes 01000-33967-1/2021. ált. számú közigazgatási cselekményét megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi; a kiegészített és kijavított elsőfokú ítélet sérelemdíj és késedelmi kamat megfizetésére kötelező részét hatályon kívül helyezi és e körben az eljárást megszünteti. Egyebekben a kiegészített és kijavított elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A fellebbezési és a csatlakozó fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a perrel érintett időszakban a 2016. november 1. napján kelt kinevezése alapján a alperes, (a továbbiakban: alperes.) szolgálati hely1 állományában körzeti megbízott beosztásban; megbízás alapján kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények felszámolására és sorozat jellegű ügyek feltárására létesített speciális rendőri egység parancsnokaként teljesített szolgálatot. A 2019. február 5. napján foganatosított akció figyeléséről készített jelentése miatt a 2019. február 11. napján tartott négy szemközti megbeszélésen közötte és a szolgálati helyének vezetője (a továbbiakban: állományilletékes parancsnok) között nézeteltérés alakult ki, amelyről az állományilletékes parancsnok tudta és beleegyezése nélkül hangfelvételt készített. Az állományilletékes parancsnok a későbbiekben a speciális rendőri akciócsoport három tagja előtt is megismételte a felperesi jelentésben foglaltakra tett észrevételeit.

[2] A alperes. vezetője a felperest a 2019. március 22. napján kelt 29000-101/405-1/2021. szü. számú parancsával 2019. április 1. napjától a szolgálati hely2-re körzeti megbízotti beosztásba áthelyezte.

[3] A felperesnek a alperes. vezetőjéhez címzett, az alperesi felettes szerv (a továbbiakban: alperesi felettes szerv.) vezetőjéhez történő felterjesztési kérelmet tartalmazó szolgálati panaszát – melyben a 2019. február 11-i konfliktusból eredően személyiségi jogainak: szakmai jóhírnevének, tisztességének, emberi méltósághoz és magánélete zavartalanságához fűződő jogainak megsértése miatt sérelemdíj címén 3.000.005 forint és annak késedelmi kamata megfizetését kérte – a alperes. Általános Jogi- és Perképviselési Főosztálya a 2021. augusztus 18. napján kelt 01000-33967-1/2021. ált. számú tájékoztató levelével a jogsértés tényének hiányára hivatkozással megalapozatlannak találta; egyúttal a bírósági út igénybevételeének lehetőségéről tájékoztatta a felperest.

A felperes keresete, az alperes védírata

[4] A felperes keresetében az alperes 01000/33967-1/2021. ált. számú szolgálati panaszra adott –elutasító tartalmú – tájékoztató levele jogszabálysértő jellegének megállapítását és megsemmisítését kérte arra hivatkozással, hogy az alperes az alakszerű határozat meghozatalához szükséges eljárási cselekmények elmulasztásával a panaszjoga gyakorlásában akadályozta; továbbá a személyiségi jogai megsértése miatt 3.000.005 forint sérelemdíj és annak 2019. március 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 4. § (1) bekezdésében, 241. § (1) bekezdésében, 253. § (1) bekezdésében, 256. § (1)-(2) bekezdéseiben, 267. § (1) és (4) bekezdéseiben, 268. § (3) bekezdésében, 270. § (1) és (3)

bekezdéseiben, 313. § (6) és (7) bekezdéseiben foglaltakra, a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek és hivatásos állományú tagjainak kártérítési felelősségéről szóló 23/1997. (II.19.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr.) 31-32. §-aira, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42-2:43. §-aira, 251. § (1) bekezdés a) és b) pontjaira, valamint 2:52. § (1)-(3) bekezdéseire alapította. Előadta, hogy a 2019. február 11. napján zajlott négyszemközti megbeszélésen az állományilletékes parancsnok verbális megnyilatkozásaival megalázta, emberi mivoltában megsértette. A későbbiek folyamán a fenti alkalommal elhangzottakhoz hasonló szóbeli megnyilvánulások más személyek előtt is megvalósultak. A alperes. Általános Jogi- és Perképviselési Főosztályának tájékoztató levele jogsértő, mivel az ügy elbírálása az alperesi felettes szerv. hatáskörébe tartozik, és azt az alperes törvényes képviselője helyett az alperes egyik főosztályvezetője nem alakszerű határozattal bírálta el; így sem a kiadmányozó személye, sem a döntés formája nem megfelelő. A bírósági út igénybevételére vonatkozó tájékoztatás szintén jogszabályba ütköző, mert abból nem tűnik ki, hogy a keresetlevelet mely bíróságnál milyen határidőn belül kell előterjeszteni. Mindezek alapján az alperes szolgálati panaszra adott – tartalma szerint elutasító – tájékoztató levelét közigazgatási határozatnak kell tekinteni, amellyel szemben a bírósághoz fordulás joga a jogszabály által biztosított.

[5] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerűségét is vitatva. Hivatkozott arra, hogy a felperes által sérelmesnek tartott esetben munkáltatói intézkedés nem történt, a jogszabályi hivatkozást nélkülöző szolgálati panasz elnevezésű beadvány – melyben a felperes kizárólag személyes sértettségének adott hangot – nem volt alkalmas annak egyértelmű elhatárolására, hogy az szolgálati panaszként vagy sérelemdíjként került előterjesztésre. Álláspontja szerint jogszerűen bírálta el a felperesi beadványt per előtti kártérítési igényként saját hatáskörben. A sérelemdíj összegét eltúlzottnak találta, és úgy vélte, hogy annak 3.000.005 forintban történő meghatározása a munkáltató megkerülését, az alperesi felettes szerv. részéről történő elbírálást célozta. Előadása szerint a felperes által rögzített hanganyagról készült leirat egy emelkedett hangvételű beszélgetést tartalmaz, amelyben az előljáró számon kéri a felperest az általa készített jelentés miatt. A beszélgetés során indokolatlanul bántó kifejezőmód nem észlelhető, valótlán tényállítás vagy a tények hamis színben feltüntetése sem hangzik el.

Az elsőfokú bíróság kiegészített és kijavított ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság – a 2-11. oldalakon feltüntetett sorszám elírása miatt kijavított – ítéletében sérelemdíj címén 1.000.000 forint és annak 2019. március 1. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint 50.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[7] Döntését a Hszt. 241. § (1) bekezdésére, 253. § (1) bekezdésére, 256. § (1)-(2) bekezdéseire, 267. § (1) bekezdésére, 270. § (1) bekezdésére, a BMr. 31. § (1)-(3) bekezdéseire, 32. §-ára, 35. § (1) bekezdésére, 36. § (1)-(2) bekezdéseire, a Ptk. 2:42. §-ára, 2:43. § b) és d) pontjaira, 2:45. § (1)-(2) bekezdéseire és 2:52. § (1)-(3) bekezdéseire alapította. Rögzítette, hogy a hivatásos állományúak esetében irányadó eljárást a jogszabályok kógens módon meghatározzák. Az alperesnek a hivatásos állományú kérelmét/panaszát –

annak elnevezésétől függetlenül, az igényérvényesítés tényleges tartalmának megfelelően – a kógens jogszabályi előírások szerinti eljárásban kell elbírálnia. Jelen ügy – mivel nem minősül egyszerű megítélésűnek – a BMr. 31. és 32. §-ai alapján az alperesi felettes szerv. hatáskörébe tartozik, ezért a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a szolgálati panaszát az alperesnek – annak alakszerű határozattal történő elbírálása céljából – az alperesi felettes szerv. vezetőjéhez kellett volna felterjesztenie. Rámutatott, hogy a kógens eljárási szabályok nem biztosítanak lehetőséget arra, hogy amennyiben a hivatásos állomány tagja szolgálati panaszt terjeszt elő, azt a munkáltató figyelmen kívül hagyja, hiszen a BMr. 35. § (1) bekezdése szerint a kártérítési kérelem elbírálása ügyében akkor is le kell folytatni az eljárást, ha az nyilvánvalóan alaptalannak látszik. Egyértelmű, hogy az alperes a kárigény elbírálását nem a BMr. II. fejezete szerint folytatta le. Nem vezethet azonban a hivatásos állomány tagja munkajogi igénye érvényesítésének kizárására az, ha a rendvédelmi szerv a szolgálati panasz elbírálását elmulasztja, vagy a panaszt hiányosan bírálja el. [36/2014. (XII. 18.) AB határozat]. Ahogyan azt a Kúria a Kpkf.VII.40.317/2020/3. számú határozatában kifejtette, a felperes jogorvoslathoz, jogviták elbírálásához, a perek észszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát és a jogbiztonságot is sértené, ha a kártérítési eljárás alperes általi elbírálásának hiánya, az alperes mulasztása a már megindított és folyamatban lévő per megszüntetéséhez vezetne. A bírósági út megnyílik, ha az alperes a benyújtott szolgálati panaszt megvizsgálja (EBH2018. M.3.). Önmagában az, hogy az alperes a felperes sérelemdíj iránti igényét olyan tartalmú tájékoztató levéllel intézte el, amely szerint szakmai álláspontja alapján a felperes kérelmében foglaltakkal kapcsolatban jogellenességet nem állt módjában megállapítani, ezért jogsértés tényének hiányában a sérelemdíj iránti igényt is megalapozatlannak tekinti, nem járhat olyan jogkövetkezménnyel, ami a felperes bírósághoz fordulásának jogát kizárná. A sérelemdíj iránti igényt érintően rögzítette, hogy az ember munkájára, munkájával kapcsolatos magatartására vonatkozó jogszabálysértő minősítés nem csupán a munkajogi szabályokat sérti, hanem a polgári jog által védett személyhez fűződő jogok sérelmét is jelenti, továbbá a polgári jogi személyiségvédelmi eszközök felhasználására is lehetőséget ad. A felperes személyes nyilatkozata és a tanúvallomások alapján a sérelemdíj megfizetésére irányuló kereseti kérelem jogalapját megalapozottnak, annak összecszerűségét azonban eltúlzottnak találta.

[8] Az elsőfokú bíróság az ítélete rendelkező részét 17. sorszám alatt a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. § (3) bekezdésére hivatkozással – a Kp. 84. § (2) bekezdésére és a Pp. 225. § (6) bekezdésére figyelemmel – tanú 8.225 forint tanúdíjának a – megállapítása szerint – nagyrészen pervesztes alperes megfizetésére történő kötelezéssel kiegészítette; a kiegészítés az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit nem érintette.

A fellebbezés, a csatlakozó fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[9] Az alperes a 13. sorszámú ítélet elleni fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, harmadlagosan az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj összegének 500.000 forintra mérséklését kérte a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 346. § (3)-(5) bekezdéseinek és a Kp. 86. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozással. Előadta, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező, indokolási és záró részei eltérnek egymástól; a rendelkező rész nem tartalmazza a jogsértés

megállapítását, ugyanakkor az indokolási rész [41] bekezdése szerint az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes állományilletékes parancsnoka megsértette a felperes emberi méltósághoz, tisztességéhez, valamint jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemről, így különösen a felperes magánélet zavartalanságához fűződő személyiségi jogáról. Hivatkozása szerint a felperes által csatolt hanganyagról készített leíratot, mint bizonyítási eszközt – annak nyilvánvaló jogszabálysértő jellege miatt – az elsőfokú bíróságnak a Pp. 269. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése alapján mellőznie kellett volna. Utalt az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénnyel összhangban alkalmazandó Ptk. 2:48. § (1) bekezdésében foglaltakra. Vitatta, hogy – az elsőfokú ítélet [41] bekezdésében foglaltak szerint – a felperes emberi méltósághoz, tisztességéhez, valamint szakmai jóhírnévéhez fűződő személyiségi jogát megsértette, és vitatta az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj összegét is, azt aránytalannak és eltúlzott mértékűnek találva.

[10] Az alperes a 17. sorszámú kiegészítő ítélettel szembeni fellebbezése a tanúdíjra vonatkozó perköltségviselés megváltoztatására irányult. Nem értett egyet a kiegészítő ítélet [4] bekezdésében szereplő megállapítással, miszerint a nagyobb részben való pervesztességére tekintettel a 8.225 forint tanúdíjat teljes egészében viselni köteles. Kifejtette, hogy a sérelemdíj jogcímén előterjesztett kereseti kérelem 3.000.005 forint megfizetésére irányult, az elsőfokú bíróság ezen a jogcímen 1.000.000 forintot ítél meg a felperes részére, ezért a pervesztesség aránya az alperes - felperes viszonylatában helyesen $1/3 - 2/3$. Erre figyelemmel a tanúdíjat a Pp. 83. § (1) és (2) bekezdései alapján a nagyobb részben pervesztés felperes köteles viselni, amelyből következően az elsőfokú eljárásban megállapított eredeti bírói kötelezés szerinti, őt terhelő 50.000 forint perköltség összegét $50.000 - 8.225 = 41.775$ forintban találta elfogadhatónak.

[11] A felperes csatlakozó fellebbezésében – tartalma szerint – az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kereseti kérelemben foglalt – késedelmi kamattal növelt – összegben történő marasztalását, az elsőfokú eljárásban felmerült költségeinek az általános szabályoknak megfelelő mértékűre emelését, és a másodfokú eljárásban felmerült költségeinek megfizetését kérte. Előadása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helytállóan vonta le azt a következtetést, hogy az alperes megsértette a keresetlevélben nevesített személyhez fűződő jogait; azonban a kereset összecszerűségének meghatározásakor, mérlegelése során tévedett.

[12] A kiegészítő ítélettel szemben benyújtott fellebbezésre előterjesztett fellebbezési ellenkérelmében a kiegészítő ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes kiegészítő ítélet elleni fellebbezése a „13-as sorszámon hozott ítélet elleni fellebbezés-résznek” minősül, amelyet elkésztett terjesztett elő.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[13] Az alperes 13. sorszámú ítélettel szemben benyújtott fellebbezésének és a felperes csatlakozó fellebbezésének érdemi elbírálására a szolgálati panasz tárgyában hozott munkáltatói intézkedés semmissége folytán nincs lehetőség; az alperes 17. sorszámú kiegészítő ítélet elleni fellebbezése alaptalan.

[14] Az ítéltábla előjáróban rögzíti, hogy az alábbiakban bemutatott semmisségi ok hivatalbóli észlelése következtében a 13. sorszámú fellebbezésben és a csatlakozó fellebbezésben megfogalmazott – az ügy érdemét érintő hivatkozásokat – a fellebbezési eljárásban nem vizsgálhatta; kizárólag a semmisség jogkövetkezményei levonásáról rendelkezhetett.

[15] A Kp.-vel a jogalkotó a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos pereket – a korábbi szabályozástól eltérően – a közigazgatási jogviták körébe vonta. A Kp. 4. § (1)-(2) bekezdései szerint a közigazgatási jogvita tárgya a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, az azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló vagy azt eredményező (3) bekezdés szerinti cselekményének, vagy a cselekmény elmulasztásának (a továbbiakban együtt: közigazgatási tevékenység) jogszerűsége; akkor, ha bármely a közigazgatási tevékenységgel közvetlenül érintett fél a vitatott tevékenységgel szemben jogszabály által biztosított közigazgatási jogorvoslatot kimerítette, vagy a pert jogszabály előírása miatt más közigazgatási eljárás előzte meg. A Kp. 4. § (3) bekezdés a) pontja értelmében közigazgatási cselekmény az egyedi döntés; a (7) bekezdés 1. pont a) és e) alpontjai alapján a Kp. alkalmazásában közigazgatási szerv az államigazgatási szerv, és annak önálló feladat- és hatáskörrel felruházott szervezeti egysége és közege, valamint a jogszabály által közigazgatási cselekmény megvalósítására feljogosított egyéb szervezet vagy személy. A Kp. 5. § (4) bekezdése egyértelmű rendelkezést tartalmaz arra nézve, hogy a bíróság a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvitát közigazgatási perben bírálja el, amelynek során a keresettel érintett munkáltatói intézkedésre a közigazgatási cselekményre vonatkozó szabályok, a munkáltató eljárására a közigazgatási szerv eljárására vonatkozó szabályok irányadók. A közigazgatási szerv cselekményére és eljárására irányadó szabályok között pedig az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezései – annak 7. § (1)-(2) bekezdéseire tekintettel – kötelező jelleggel érvényesülnek.

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan mutatott rá az alperes közigazgatási cselekménynek minősülő tájékoztató levele jogi természetére, és megalapozottan vonta le azt a következtetést, hogy az tartalma szerint olyan, szolgálati panaszt elutasító határozat, amelynek meghozatalára nem a BMr.-ben meghatározott eljárásrendben, és nem az arra hatáskörrel rendelkező személy által került sor. A BMr. 31-32. §-ai szerint ugyanis a 3.000.000 forintot meghaladó kártérítési (sérelemdíj) igényt tartalmazó szolgálati panasz elbírálására az alperesi felettes szerv vezetője rendelkezik hatáskörrel, a perbeli esetben azonban helyette – jogszabálysértő módon – a felperes állományilletékes parancsnoka járt el, aki a szolgálati panaszt érdemben bírálta el, amikor annak megalapozatlanságára hivatkozással elutasította.

[17] A fenti munkáltatói intézkedés ellen előterjesztett keresetében a felperes egyrészt az alperes mint foglalkoztató szerv közszolgálati jogvitára okot adó közigazgatási cselekményének megsemmisítése iránti megtámadási (Kp. 38. § (1) bekezdés a) pont), másrészt sérelemdíj megfizetésére irányuló marasztalási (Kp. 38. § (1) bekezdés d) pont) keresetet terjesztett elő.

[18] A Kp. 38. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint a közigazgatási perben előterjeszthető kereseti kérelmeket a törvény taxatív meghatározza, az azokra vonatkozó rendelkezések a bíróság ítéletével kapcsolatos szabályokkal összefüggésben állnak, azokkal együtt értelmezendők. A Kp. XVI. fejezete ugyanis a bíróság által meghozható ítéleti rendelkezések kógens rendszerét állítja fel, a Kp. 85. § (1) bekezdése külön rögzíti is, hogy a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között vizsgálja. A Kp. 38. § (3)-(4) bekezdései tárgyi keresethalmazatot tesznek lehetővé, vagyis a felperes több kereseti kérelmet is indíthat egy alperes ellen. A megtámadási és marasztalási keresetek együttes előterjesztése esetén – maguk a kereseti kérelmek és a hozzájuk kapcsolódó eljárási szabályok különbözősége miatt – a keresetek egymáshoz való viszonyulásának vizsgálata elengedhetetlen.

[19] Erre figyelemmel a bíróságnak a perbelihez hasonló esetekben két irányú vizsgálatot kell elvégeznie: elsőként a megtámadási kereset körében aktusfelülvizsgálatot, azt követően – és annak eredményétől függően – a marasztalási kereset érdemét érintő vizsgálatot. Ennek indoka az, hogy amennyiben a megtámadási kereset folytán a bíróság az alperesi közigazgatási cselekmény tekintetében az ügy érdemére kiható lényeges, orvosolhatatlan eljárásjogi szabálysértést észlel, amely miatt a szóban forgó cselekményt a Kp. 92. § (1) bekezdésére tekintettel megsemmisíti – és ahhoz kapcsolódóan az alperest a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja alapján esetlegesen új eljárásra kötelezi – a Kp. 89. § (2) bekezdése által biztosított elvi lehetőség ellenére a megsemmisített, így már nem létező alperesi közigazgatási cselekménnyel összefüggő marasztalási kereset elbírálására nem kerülhet sor, az alperesi közigazgatási cselekményben foglalt anyagi jogi megállapítások vizsgálati lehetőségének hiányában többé nem vonhatók le következtetések az ügy érdemére, a közigazgatási jogviszonyból eredő kötelezettségre nézve.

[20] A [15] bekezdésben kifejtettek szerint a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos közigazgatási jogvita elbírálása során a munkáltató intézkedésére és eljárására megfelelően alkalmazandó Ákr. 123. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a döntést meg kell semmisíteni, ha az ügy nem tartozik az eljáró hatóság hatáskörébe. A megtámadási keresettel vitatott közigazgatási cselekmény semmisségi okát – mint a Kp. 92. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített kötelező megsemmisítési okot – a közigazgatási jogvitában eljáró bíróságnak a Kp. 85. § (3) bekezdésének a) pontja alapján hivatalból kell figyelembe vennie, következésképpen az arra hatáskörrel nem rendelkező személy vagy szerv által hozott határozat jogkövetkezményeit – arra irányuló kereseti kérelem hiányában is – le kell vonnia. A semmisség ok hivatalbóli észlelése az elsőfokú eljárási szabályok másodfokú eljárásban történő megfelelő alkalmazásának Kp. 99. § (3) bekezdésében foglalt előírása révén a fellebbezési eljárás során is a bíróság kötelezettsége.

[21] A fentiekből megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a szolgálati panaszt elutasító tájékoztató levéllel mint közigazgatási cselekménnyel szemben előterjesztett, tárgyi keresethalmazatot tartalmazó keresetet helytállóan minősítette részben a Kp. 38. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megtámadási keresetnek, azonban annak jogkövetkezményét – a Kp. 85. § (3) bekezdésének a) pontjának és az Ákr. 123. § (1) bekezdés a) pontjának figyelmen kívül hagyásával – nem vonta le. Helyesen állapította meg, hogy a 3.000.000 forintot meghaladó értékű követelésre alapított, szolgálati panaszban megjelölt igény elbírálása nem az alperes, hanem az alperesi felettes szerv. parancsnokának hatáskörébe tartozik, az ezzel összefüggésben felmerült semmisségi okot azonban nem észlelte. Tévesen hivatkozott továbbá a Kpkf.VII.40.317/2020/3. számú kúriai határozatra és annak alapját képező joggyakorlatra, mivel a felperes jogorvoslati joga a semmisség jogkövetkezményeinek levonásával nem sérül. Semmisség esetén ugyanis az adott közigazgatási cselekmény olyan súlyos, orvosolhatatlan alaki fogyatékoságban szenved, hogy nem létezőnek minősül, ezáltal úgy kell tekinteni, mintha a szolgálati panasz elbírálására nem került volna sor, a felperes pedig nincs elzárva attól, hogy az alperes – a bíróság által garanciális okokból megismételni rendelt – új eljárását és a szolgálati panasz arra hatáskörrel rendelkező személy általi esetleges elutasítását vagy megszerzésében általa el nem fogadható döntését követően bírósági úton érvényesítse igényét.

[22] Mindezekre tekintettel az ítéltábla a Kp. 109. § (2) bekezdését alkalmazva a keresetnek részben helyt adó elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a semmis közigazgatási cselekmény Kp. 92. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megsemmisítése mellett az alperest a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja alapján új eljárásra kötelezte.

[23] A megismételt eljárásban az alperesnek újból meg kell vizsgálnia és annak elintézése érdekében a BMr. által előírt eljárásrendben az arra hatáskörrel rendelkező alperesi felettes szerv. parancsnokához kell továbbítania a felperes sérelemdíj iránti igényt is tartalmazó szolgálati panaszát, akinek arról alakszerű határozattal kell döntenie. A szolgálati panasz megfelelő eljárásrendben, az arra hatáskörrel rendelkező személy által történő esetleges elutasítása vagy a felperes számára nem megfelelő összegű sérelemdíj megállapítása esetén, a megismételt eljárásban hozott munkáltatói intézkedés (közigazgatási cselekmény) elleni kereset előterjesztését követően kerülhet sor a felperes által a sérelemdíj iránti igény bíróság előtti érvényesítésére.

[24] A [19] bekezdésben foglaltak értelmében a jelen perben a marasztalási kereset elbírálásának előfeltételét képezte a megtámadási keresetről történő döntés; annak elbírálására ugyanis csak abban az esetben kerülhetett volna sor, amennyiben a megtámadási kereset sikerre nem vezet, eldöntése mindaddig időelőttinek minősült. E sorrendiséget az elsőfokú bíróság az eljárása során figyelmen kívül hagyta, ítéletében annak ellenére csak a marasztalási keresetről döntött, hogy a felperes keresete a (tartalmát tekintve a szolgálati panaszát elutasító) tájékoztató levél mint munkáltatói intézkedés megtámadására is irányult. Mivel a perbeli esetben megállapítást nyert, hogy a szolgálati panaszt elbíráló alperesi tájékoztató levél közigazgatási cselekménynek minősül és lényeges alaki fogyatékosága miatt semmis,

azaz a bíróság hivatalbóli vizsgálata eredményeként megsemmisítendő, a felperes marasztalásra irányuló kereseti kérelmét más közigazgatási eljárásnak kell megelőznie, a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontja alkalmazásával e körben az eljárás megszüntetésének lett volna helye. Mindezek okából az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a megszüntetési okra fennálló részében a Kp. 110. § (4) bekezdésének alkalmazásával hatályon kívül helyezte, és az eljárást e körben megszüntette.

[25] A kiegészítő ítélettel szemben előterjesztett, a 8.225 forint tanúdíj viseléséről szóló rendelkezés megváltoztatására irányuló fellebbezést a másodfokú bíróság nem találta alaposnak, figyelemmel arra, hogy az alperes az elsőfokú eljárásban a közigazgatási cselekménye megsemmisítése miatt 100%-ban pervesztes lett, így a perköltséget a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 83. § (1) bekezdése és – a Pp. 299. §-ára tekintettel – a Pp. 102. § (1) bekezdése értelmében teljes egészében viselnie kell. Az ítéltábla ezért a kiegészített elsőfokú ítéletet e részében a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[26] A másodfokú eljárásban a felek perköltség iránti igényt ugyan bejelentettek, költségüket azonban nem számították fel, ezért annak viseléséről az ítéltáblának a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 81. § (1)-(2), (5) bekezdéseire és 82. § (3) bekezdésére figyelemmel rendelkeznie nem kellett.

[27] A másodfokú eljárásban megállapított 100%-os pervesztességére tekintettel az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1), (4) bekezdéseiben meghatározott mértékű fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket 100%-ban lenne köteles viselni, azonban az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán az a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[28] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéseket és a csatlakozó fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[29] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. január 25.

dr. Antal Regina s.k.	dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.	dr. Kecskés Zsófia s.k.
-----------------------	---	-------------------------

a tanács elnöke	előadó bíró	bíró
-----------------	-------------	------